

HRVATSKO
KATOLICKO
SVEUČILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGREBIA

Detaljni izvedbeni plan

Akadska godina: 2024/2025	Semestar: Ljetni
Studiji: Povijest (R) (izborni) Komunikologija (R) (izborni) Sociologija (R) (izborni) Psihologija (R) Sestrinstvo (R) Sestrinstvo (I)	Godina studija: 1

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Povijest komunikacije i medija

Status kolegija: Obvezni   **ECTS bodovi:** 4

Ukupno opterećenje kolegija

Vrsta nastave   **Ukupno sati**

Predavanje   30

Seminar   15

Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS - prema objavljenom rasporedu

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime: Novak Krunoslav

Akademski stupanj/naziv:

Kontakt e-mail:
krunoslav.novak@unicath.hr

Telefon:

Suradnici na kolegiju

Ime i prezime: Novoselac Veronika

Akademski stupanj/naziv:

Kontakt e-mail:
veronika.novoselac@unicath.hr

Telefon:

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

<p>Opis kolegija</p>	<p>Ciljevi predmeta: Cilj je predmeta u prvom redu upoznati studente s različitim sredstvima komunikacije koja su se koristila kroz povijesne epohe, od vremena usmene (oralne) komunikacije pa do suvremenih elektroničkih medija, u službi boljšega razumijevanju „komunikacije“ u njezinim temeljnim sastavnicama i funkcijama unutar jednog društva i kulture. Istovremeno će biti posredovano znanje o povijesnom razvoju komunikacije u Hrvatskoj. Uz stjecanje osnovnih informacija s tih područja, studenti trebaju naučiti upotrebljavati povijesnu građu i literaturu u istraživanju, te vježbati prezentaciju rezultata istraživanja kako u znanstvenom obliku tako i u medijskim prikazima.</p> <p>Sadržaj predmeta: U okviru predmeta bit će prezentirana klasična podjela povijesti komunikacije na četiri velike „kulture“: usmena (oralna) kultura, kultura ručnoga pisma, tipografska kultura, kultura elektronskih i elektroničnih medija. Posebna će se pozornost posvetiti (tehničkim) inovacijama koje su utjecale na prijelaz iz jedne epohe u drugu: usvajanje jezika, otkriće pisma, izum tiska pomoću pomičnih znakova, tehnologije snimanja i prijenosa zvuka i slike na daljinu, te konačno konvergencija u digitalnom zapisu. Usporedo s time bit će obrađeni počeci pismenosti u Hrvatskoj na temelju kamenih i rukopisnih spomenika, pojava knjigotiska i počeci periodičnoga tiska, uključujući preporodno razdoblje i 1848. godinu; zatim razvoj od stranačkoga do informativnoga novinarstva; od komunikacijskih sustava totalitarnih režima do medija u pluralističkoj demokraciji; pojava i razvoj radija i televizije, te konačno nagli procvat novih medija. U prikazu ovih tema pažljivo će se pratiti uvjetovanost medija i novinarstva društveno-političkim, gospodarskim, kulturnim i tehničkim okolnostima i okvirima. U seminaru studenti se susreću s medijima u njihovim povijesnim i sadašnjim oblicima.</p>
<p>Očekivani ishodi učenja na razini kolegija</p>	<p>Definirati osnovne pojmove i podjele povijesti komunikacije i medija. Prepoznati osnovne poveznice, te razlike između pojedinih razdoblja u povijesti komunikacije i medija i današnjeg društva. Diskutirati o društvenim procesima uvjetovanim razvojem sredstava komunikacije i tehnologije. Demonstrirati stečena znanja i produbiti ih seminarskim izlaganjima. Usporediti zaključke o povijesnom razvoju medija s osvrtom na njihovu primjenu u povijesti do danas.</p>
<p><i>Literatura</i></p>	
<p>Obavezna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Crowley, D.-Heyer, P. (1995). <i>Communication in history. Technology, culture, society</i>. White Plaine-N.Y.: Longman; • Henderson, H. (2002). <i>Suvremene komunikacije</i>, Zagreb: SysPrint • Briggs A. – Burke P. (2011). <i>Socijalna povijest medija</i>, Zagreb: Pelago • Horvat, J. (2003). <i>Povijest novinstva Hrvatske: 1771.-1939</i>, Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga; • Novak, B. (1997). Novinstvo. U: <i>Almanah hrvatskoga tiskarstva, nakladništva, novinstva, bibliotekarstva i knjižarstva</i>, ur. Igor Gostl, 130-224. Zagreb: Horizont Press; • Smoljan, I. (1997.). Hrvatsko novinstvo u dijaspori. U: <i>Počeci hrvatskog tiskarstva</i>, ; ur. Ivo Smoljan, 111-210. Zagreb: Horizont Press; • Moguš, M. (1997). Počeci hrvatskog tiskarstva: <i>Almanah hrvatskog tiskarstva, nakladništva, novinstva, knjižarstva bibliotekarstva</i>, ur. Igor Gostl, 23-26. Zagreb: Horizont Press; • Juričević, B. (1997). Počeci knjige u Hrvatskoj. u: <i>Almanah hrvatskog tiskarstva, nakladništva, novinstva, knjižarstva bibliotekarstva</i>, ur. Igor Gostl, 74-90. Zagreb: Horizont Press.

Dopunska

- Carey, J.W. (1990). *Communication as culture. Essays on media and society*. Boston: Unwin Hyman;
- McLuhan, M. (1986). *Gli strumenti del comunicare*. Milano: Garzanti;
- Patterson, G. (1990). *History and communication. Harold Innis, Marshall McLuhan, the interpretation of history*. Buffalo: University of Toronto Press;
- Winston, B. (1998). *Media technology and society. A history: from teh telegraph to Internet*. New York: Routledge;
- Schramm, W. (1988). *The Story of Human Communication*. New York: Harper and Row Publishers;
- Giovannini, G. (2003). *Dalla Selce al Silicio*. Milano: Libri Scheiwiller;
- Novak, B. (2005). *Hrvatsko novinarstvo u 20. stoljeću*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga;
- Mataušić, J. M. (2002). *Hrvatski katolički tisak – uloga i značaj*. U: Hrvatski katolički pokret. Zbornik radova, 727-757. Zagreb: Kršćanska sadašnjost;
- Mučalo, M. (2002). *Radio u Hrvatskoj*. Zagreb: Fakultet političkih znanosti (str. 17-80.)

Način ispitivanja i ocjenjivanja**Uvjeti ispita**

1. Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu;
2. Uredno izvršene seminarske obveze – pripremljeno izlaganje te predana pisana verzija.

Način polaganja ispita

Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada je:

- dovoljan (2) – 50-64,9%
- dobar (3) – 65-79,9%
- vrlo dobar (4) – 80-89,9%
- izvrstan (5) – 90% i više

Način stjecanja ocjene:

a) Nastavne aktivnosti – 70% ocjene

1) seminarske obveze – 20%

2) kolokvij – 50%

b) Završni ispit – 30% ocjene

usmeni ispit – 30%

Način ocjenjivanja

1) Nastavne aktivnosti – seminarske obveze; dva kolokvija (pismeno);

2) Završni ispit (usmeni);

Stjecanje minimalnog uspjeha od 35% tijekom nastave kroz zadane nastavne aktivnosti – kumulativno ostvareno putem seminarskih obveza i kolokvija.

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata	UDIO OCJENE (%)
Pohađanje nastave	1.2	0
Seminarsko izlaganje	0.3	10
Seminarski rad	0.3	10
Kolokvij-međuispit	0.7	25
Kolokvij-međuispit	0.7	25

Ukupno tijekom nastave	3.2	70
Završni ispit	0.8	30
UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	4	100

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja

#	Tema
1	Uvodno predavanje.
2	Usmena kultura i usvajanje jezika.
3	Grafiti i slike – mediji prvih civilizacija.
4	Otkriće alfabeta i pisana tradicija, početak razvoja zapadne kulture.
5	Komunikacija u Srednjem vijeku.
6	Otkriće tiskarskog stroja, početak novog razdoblja.
7	O prve tiskane Biblije do dnevnog tiska.
8	Kolokvij.
9	Telegraf i telefon.
10	Počeci masovne komunikacije, fotografija u novinarstvu.
11	Počeci kinematografije
12	Radio i televizija kao sredstva masovne komunikacije 1.
13	Radio i televizija kao sredstva masovne komunikacije 2.
14	Digitalna revolucija.
15	Kolokvij.

Seminari

#	Tema
1	Uvodni seminar.
2	Usmena kultura danas.
3	Izraziti misao slikom i grafikom.
4	Komunikacijski korijeni zapadne kulture.
5	Biblija kroz povijest
6	Kriza tiskanih medija danas.
7	Transport, uvjet za komunikaciju na daljinu do otkrića telegrafa.
8	Kolokvij.
9	Promjene koje donose telegraf i telefon.
10	Novinarstvo nekad i danas
11	Kino sredstvo zabave i propagande.
12	Od radija do televizije, mediji koji se ne isključuju.
13	Od prvog kompjutera do Interneta.

14	Digitalna revolucija.
15	Kolokvij.